

MEĐUNARODNA ŠKOLA O KULTURI SJEĆANJA

“Razmjena iskustava i znanja o sjećanju na holokaust i ratne zločine”

15. – 20. ožujka 2012.

Mjesto: Hotel CENTRAL, Branimirova ul. 3, Dvorana Tomislav, Zagreb, Hrvatska

PROGRAM

Petak, 16. ožujka

Sjećanje na Drugi svjetski rat i holokaust u Hrvatskoj i drugim post-jugoslavenskim zemljama

09:00 – 09:45

Svečano otvaranje

- ❖ Tamara Banjeglav, *Documenta* – Centar za suočavanje s prošlošću
- ❖ Stephan Felsberg, izvršni direktor, Institut za primijenjenu povijest
- ❖ Predstavnik/ca Ministarstva kulture Republike Hrvatske
- ❖ Zrinka Vrabc-Mojzeš, savjetnica predsjednika Republike Hrvatske

09:45 – 11:00

Uvodni panel i diskusija:

Sjećanje na sve žrtve: stvaranje prostora za priznavanje patnje i suočavanje s nedostatkom političke volje za obrazovanje o holokaustu i masovnim zločinima

Moderator: Hrvoje Klasić, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet u Zagrebu, Hrvatska

- ❖ Vesna Teršelič, *Documenta* - Centar za suočavanje s prošlošću
- ❖ Vjeran Pavlaković, Odsjek za kulturalne studije, Filozofski fakultet u Rijeci, Hrvatska
- ❖ Slavko Goldstein, publicist, Zagreb, Hrvatska

11:00 – 11:15

Pauza za kavu

- 11:15 – 13:00** **Prezentacije i diskusija**
- Analiziranje suvremenih muzejskih praksi u regiji - problemi i perspektive*
- Uvodno predavanje i moderiranje:** Vjeran Pavlaković, Odsjek za kulturalne studije, Filozofski fakultet u Rijeci, Hrvatska
- ❖ Katarina Živanović, Muzej istorije Jugoslavije, Beograd, Srbija
 - ❖ Maja Kućan, Memorijalni centar spomen-područja Jasenovac, Hrvatska
 - ❖ Enes Milak, Muzej zasjedanja 2. AVNOJ-a, Jajce, Bosna i Hercegovina
- 13:00 – 14:30** **Ručak**
- 14:30 – 15:45** **Prezentacije izložba, umjetničkih intervencija, inicijativa, projekata uz diskusiju**
- Moderatorica:** Juliane Tomann
- Izložbe**
- ❖ Nataša Mataušić, Hrvatski povijesni muzej, *El Shatt* izložba, Zagreb, Hrvatska
 - ❖ Sabina Sabolović - Što, kako i za koga/WHW, *"Spomenici Vojina Bakica"*, Zagreb, Hrvatska
- Studijski posjeti**
- ❖ Tamara Banjeglav, *Documenta* – Centar za suočavanje s prošlošću, Studijska putovanja na mjesta sjećanja i stradanja iz razdoblja 1941.-1945., Zagreb, Hrvatska
- 15:45 – 16:00** **Pauza za kavu**
- 16:00 – 17:30** **Nastavak prezentacija uz diskusiju**
- Moderatorica:** Jacqueline Nießer
- Umjetničke intervencije**
- ❖ Igor Grubić, *366 rituala oslobađanja*, Zagreb, Hrvatska
- Projekt usmene povijesti**
- ❖ Tanja Petrović, *Documenta* – Centar za suočavanje s prošlošću, Osobna sjećanja na rat i zatočenja za vrijeme Drugog svjetskog rata u Hrvatskoj
- Građanske inicijative**
- ❖ Zoran Pusić, Građanski odbor za ljudska prava;
 - ❖ Dražen Bujas, sudionik prosvjeda; Inicijativa za povrat imena Trga žrtava fašizma, Zagreb, Hrvatska
- 18:00 – 19:00** **Zajednički obilazak Trga žrtava fašizma**

Sjećanje na Drugi svjetski rat i holokaust u zemljama Europske unije

09:15 – 11:00

Prezentacije i diskusija

Holokaust kao referentna točka za Europsko sjećanje

Moderator: Filip Škiljan, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, Hrvatska

- ❖ Alicja Bialecka, "Muzej Auschwitz-Birkenau", Oświęcim, Poljska
- ❖ Philipp Sukstorf, "Informacijski portal o europskim mjestima sjećanja", Berlin, Njemačka
- ❖ Nicolas Moll, Centre André Malraux, "Sjećanje na Shoah u Francuskoj: razvoj, prakse, izazovi", Paris/Sarajevo, Francuska/Bosna i Hercegovina

11:00 – 11:30

Pauza za kavu

11:30 – 13:30

Prezentacije i diskusija

Što učiniti sa (zaboravljenim) autentičnim mjestima sjećanja?

Moderatorica: Renata Jambrešić-Kirin, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvatska

- ❖ Tea Ivić Lošić, Inicijativni odbor za izgradnju spomen-muzeja Kampor, Grad Rab, Hrvatska
- ❖ Rena Raedle, Koncentracijski logor Staro Sajmište, Beograd, Srbija
- ❖ Drago Roksandić, Odsjek za povijest, Filozofski fakultet u Zagrebu, Kakva kultura sjećanja na glinske tragedije iz 1941. godine?
- ❖ Ratko Maričić, Predsjednik Saveza antifašističkih boraca i antifašista RH, Inicijativa za obnovu najvažnih antifašističkih spomenika
- ❖ Stephan Felsberg, Institut za primijenjenu povijest, "Makom Tov", Inicijativa za sjećanje na židovsko groblje u Slubice (Poljska)

13:00 – 15:00

Ručak

15:00 – 17:00

Paralelne radne grupe - 1. dio

Ključna pitanja za diskusiju: Kako se suočiti s izazovima u razvijanju kulture sjećanja? Kako uspostaviti suradnju s državnim institucijama? Kako prevladati nedostatak političke volje?

- Očuvanje i podizanje memorijala/muzeja za žrtve fašizma na autentičnim lokacijama stradanja
- Izazov povezivanja neformalnih obrazovnih programa s podučavanjem učenika/studenata o holokaustu i masovnim zločinima
- Prevladavanje prepreka u postavljanju izložbi/muzejskih postava o antifašističkom otporu
- Izgradnja partnerstava - suradnja između muzeja sa zbirka o sjećanju na holokaust i umjetnika te organizacija za ljudska prava

Nedjelja, 18. ožujka

Kultura sjećanja u Hrvatskoj

- 08:00** Polazak autobusom iz Zagreba (Hotel Central) za **Staru Gradišku**
- 09:30 – 10:45** Obilazak **Stare Gradiške**
- 10:45 – 14:30** Obilazak muzeja i spomen-područja **Jasenovac**
- Paralelni događaj: Program obilježavanja 70. godišnjice smrti Nade Dimić u organizaciji Saveza antifašističkih boraca i antifašista RH, Centra za ženske studije, *Documente*, Filozofskog fakulteta u Zagrebu (Centar za komparativno-historijske i interkulturalne studije), Vijeća srpske nacionalne manjine i Srpskog narodnog vijeća
- 14:30 – 16:30** **Ručak u Jasenovcu**
- 16:30 – 18:00** Povratak autobusom iz Jasenovca u Zagreb (Hotel Central)

Ponedjeljak, 19. ožujka

Razvijanje i povezivanje projekata u tijeku u pojedinim zemljama i u regiji

- 09:30 – 10:30** Evaluacija studijskog posjeta
Moderatorice: Jacqueline Nießer i Juliane Tomann
- 11:00 – 13:00** Slobodan prostor (*Open space*)
- Paralelne radne grupe - 2. dio:
- Ključna pitanja za diskusiju:** Kako unaprijediti i razviti kulturu sjećanja u pojedinim zemljama? Kako povezati postojeće projekte? Kako ojačati postojeću mrežu institucija kako bi se uključio veći broj sudionika?
- 13:00 – 14:30** **Ručak**
- 14:30 – 16:30** Planiranje za buduće zajedničke projekte
- Radne grupe će se formirati u skladu s potrebama sudionika vezanima uz ideje ili projekte u nastajanju.
- 16:30 – 18:00** Prezentacije zaključaka s radnih grupa i završna diskusija

Utorak, 20. ožujka

Odlazak sudionika